

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3059/2019. (III. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.329/2017/4. számú ítélete, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 1995. évi LX. törvény 31. § (2) bekezdése, továbbá a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi LXLIII. törvény, a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2003. évi XLV. törvény 127. § (1) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Galambos Károly ügyvéd, 1054 Budapest, Alkotmány utca 4. I/105.) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról szóló 1995. évi LX. törvény (a továbbiakban: Módtv. 1.) 31. § (2) bekezdése, továbbá a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi LXLIII. törvény, a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2003. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Módtv. 2.) 127. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá a Kúria Mfv.II.10.329/2017/4. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.489/2016/5. számú ítélete, és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.M.1511/2015/17. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és az indítványban, illetve annak kiegészítésében foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 1.2. Az indítványozó 2002-től kormány-főtanácsadói munkakörben állt közszolgálati jogviszonyban a Miniszterelnöki Hivatalban. A hivatalvezető miniszter 2005-től a Területpolitikai Kormányzati Hivatal vezetőjének nevezte ki. 2006 novemberében a hivatalvezetői megbízatását visszavonták, és – miután a feljánlott munkakört nem fogadta el – a közszolgálati jogviszonyát megszüntették. Az indítványozó ezt követően keresetet indított egykori munkáltatója ellen, amelyben a vezetői megbízást visszavonó intézkedés és a felmentés jogellenességének megállapítását, valamint a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) szerinti jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Az első- és másodfokú bíróság az indítványozó felperes keresetét elutasította. A felülvizsgálati kérelemre eljáró Kúria 2013. június 10-én kelt ítéletével e körben az első- és másodfokú ítéleteket hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria megállapította, hogy az indítványozó vezetői megbízása visszavonására vonatkozó intézkedés és a felmentése jogellenes volt, illetve az indítványozó közszolgálati jogviszonya az alperesnél 2007. június 2-án szűnt meg.
- [4] A megismételt eljárásban az indítványozó többek között arra is hivatkozott, hogy közszolgálati jogviszonya nem 2007-ben, hanem a Ktv. 60. § (5) bekezdése alapján a Kúria ítéletének meghozatalakor, 2013-ban szűnt meg, ezért ennek megfelelő mértékű jubileumi jutalom, szabadságmegváltás és végkielégítés megállapítását kérte a bíróságtól.
- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 26.M.1511/2015/17. számú ítéletével különböző jogcímenen több mint 5 millió forint megfizetésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és megállapította, hogy a felperes azon kereseti kérelme, amelyben jogviszonya megszűnését 2013. június 10. napjá-

ban kérte megállapítani megalapozatlan volt. Az elsőfokú bíróság a Kúria ítéletének rendelkező részére hivatkozva rögzítette, hogy a közszolgálati jogviszony megszűnésének megállapítása az elsőfokú bíróságot köti, az ítélet anyagi jogereje miatt a megismételt eljárásban már nem volt vitássá tehető.

- [6] A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék egyetértett az elsőfokú bíróság fenti álláspontjával és a 8.Mf.680.489/2016/5. számú ítéletével – kisebb korrekciók mellett – az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A törvényszék emellett nem osztotta a felperesi fellebbezésben előadott, a jogtanácsosi munkadíjra vonatkozó álláspontot sem. A bíróság rámutatott arra, hogy a Módtv. 1. 31. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 75. § (4) bekezdését, ezért az alperes képviselőt ellátó jogtanácsost az ügyvéddel azonos díjazás illette meg.
- [7] A felülvizsgálati kérelem után eljáró Kúria Mfv.II.10.329/2017/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Az ítélet megerősítette, hogy a közszolgálati jogviszony megszűnése időpontjának megállapításához anyagi jogerő kötődött, az ettől eltérő időpont megállapítására a további kereseti kérelmek körében megismételt eljárás során már nem volt lehetőség.
- [8] 1.3. Az indítványozó álláspontja alapján a Kúria által is elfogadott fenti érvelés ellentétes a Ktv. 60. § (5) bekezdésével, amelyet a Kúria jogszabállyal nem támasztotta alá, ezért indokolási kötelezettségének nem tett eleget.
- [9] Az indítványozó szerint az anyagi jogerőre vonatkozó bírói álláspont következtében elmaradtak a közszolgálati jogviszony általa helyesnek vélt időpontjáig igényelt többlet-járandóságok (jubileumi jutalom, szabadságmegváltás, a szolgálati idő emelkedésének megfelelő végkielégítés), mivel ezen igényeket a bíróságok 2007. július 2. napjáig vették figyelembe.
- [10] Az indítványozó előadta, hogy a bíróságok a végkielégítés alapját képező idő megállapítására vonatkozóan, valamint a jogtanácsos munkadíja tekintetében helytelenül ismerték fel és alkalmazták az irányadó jogszabályokat, valamint „súlytalan átalány kártérítést” állapítottak meg számára.
- [11] Az indítványozó kifogásolta, hogy a munkáltatói jogsértés csak tíz év elteltével került részben orvoslásra, mégsem kapott kellően megalapozott mértékű elégtételt.
- [12] Az indítványozó szerint a megjelölt ítéletek a Nemzeti hitvalláson kívül megsértették az Alaptörvény R) cikk (1)–(3) bekezdéseit, az I. cikkét, a II. cikkét, a XIII. cikk (1) bekezdését, a XV. cikk (1) és (2) bekezdését, a XVII. cikk (4) bekezdését, a XXIII. cikk (8) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését, továbbá a 26. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét.
- [13] 1.4. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítványa körében előadta, hogy a Ktv. 19. § (4) bekezdés első mondatát a Módtv. 2. 127. § (1) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte 2003. július 1-jei hatállyal. Úgy véli a 2002-ben keletkezett jogviszonya tekintetében, a szolgálati idő számításakor e hatályon kívül került rendelkezést a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdése alapján még figyelembe kellett volna vennie a bíróságoknak a végkielégítés mértékének meghatározásakor.
- [14] Az indítványozó ugyanakkor azt is hozzátette, hogy a hatályon kívül helyező jogi norma megsemmisítését „főlősleges óvatosságból” kéri.
- [15] A Módtv. 1. 31. § (2) bekezdése a régi Pp. 75. § (4) bekezdését helyezte hatályon kívül, amely a kúriai ítélet indokolása szerint megszüntette az ügyvédi és jogtanácsosi képviselő tekintetében felszámítható munkadíj korábban fennállt különbségét. Ezt a jogértelmezést az indítványozó egyfelől a régi Pp. 75. § (3) bekezdésére hivatkozással vitatta, másfelől felvetette a hatályon kívül helyező rendelkezés alaptörvény-ellenességét az ügyvédek és a jogtanácsosok közötti különbségekre tekintettel.
- [16] 2. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem befogadható.
- [17] 2.1. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett indítványozó (az alapügy felperese) terjesztette elő jogorvoslati joga kimerítését követően.

- [18] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az Abtv. 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek csak részben felel meg.
- [19] Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó hivatkozást tartalmaz és megjelöli az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Megjelöli a sérelmezett jogszabályi rendelkezéseket és bírói döntéseket, továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő azok megsemmisítésére.
- [20] Ugyanakkor – amint arra az Alkotmánybíróság főtitkára az indítvány kiegészítésére felhívó levele is rámutatott – az Alaptörvény R) cikk (1)–(3) bekezdéseire, a 26. cikk (1) bekezdésére és 28. cikkére, valamint a Nemzeti hitvallásra alkotmányjogi panasz nem alapítható, mert e rendelkezések nem biztosítanak az indítványozó számára alapjogot.
- [21] 2.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján olyan jogszabályi rendelkezés felülvizsgálata kérhető, amelyet a támadott határozatot hozó bíróság a határozat meghozatala során alkalmazott. Amint arra az indítványozó figyelmét az Alkotmánybíróság főtitkára szintén felhívta, az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek meghozatala során a bíróságok az indítványozó által támadott törvényi rendelkezések egyikét sem alkalmazták, így a panasz e tekintetben sem elégíti ki az Abtv. által támasztott követelményeket.
- [22] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Ez a feltétel a jelen ügyben benyújtott panasz vonatkozásában nem teljesült.
- [23] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését – különösen, ha az értelmezés a Kúria határozatában jelenik meg – el kell ismernie [lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]].
- [24] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy alkotmányjogi panasz alapján eljárva is csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja, tartózkodik attól, hogy a jogszabályok értelmezésére és azok alkalmazására hivatott bíróságok tevékenységét törvényességi-jogalkalmazási kérdésekben felülbírálja. „Az a tény, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem” [3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]].
- [25] Az indítványozó a vélt alapjogsérelmek alapjának különösen azt tekintette, hogy a bíróságok helytelenül jutottak arra a következtetésre, hogy a közszolgálati jogviszony megszűnése időpontjának megállapításához anyagi jogerő kötődött, így azt a megismételt eljárás során eljáró bíróságok a régi Pp. 229. § alapján nem tekintették vitássá tehető kérdésnek. Kifogásolta, hogy e bírói jogértelmezés miatt nem jutott hozzá az általa igényelt mértékű járandóságokhoz.
- [26] Az indítványozó ezen érveit az alapeljárásban is előadta, a bírósági ítéletek vizsgálatát tehát valójában nem alkotmányossági szempontból kérte, hanem azt kívánta elérni, hogy a tények értékelése, és az abból levont következtetések tekintetében elfoglalt bírói álláspontot változtassa meg az Alkotmánybíróság.
- [27] A bírói indokolás kellő terjedelmét kritizáló indítványozói aggályok vonatkozásában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott bírói döntések részletes és konzekvens indokolást tartalmaznak az anyagi jogerő tekintetében, amelynek során a Kúria arról is számot adott, hogy miért nem alkalmazta az indítványozó által felhívott jogszabályokat. Következésképpen azon okból, hogy a bíróságok az indítványozó érvelésétől eltérő álláspontra helyezkedtek, nem helytálló az indítványozó azon kifogása, hogy a bíróságok nem indokolták kellőképpen döntésüket.
- [28] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a végkielégítés alapját képező idő megállapítására vonatkozóan, valamint a jogtanácsos munkadíja tekintetében állított vélt sérelmek ugyancsak nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkoznak, a bíróság jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott ítéletekben foglalt döntéseket, azok hátrányos voltát tekintve alapjogi sérelemnek a döntések Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [29] Az indítványozó utalt arra is, hogy a peres eljárás nem felel meg az időszerűség követelményének, sérti ügyének ésszerű időn belüli elbírálásához fűződő alapjogát.
- [30] Az Alkotmánybíróság ismételten hangsúlyozza, hogy utólag a bírói döntés esetleges alaptörvényellenességének megállapításával, illetve megsemmisítésével már nem tudja orvosolni az eljárás résztvevőinek az eljárás

elhúzódnásából eredő sérelmét. Sőt, a megsemmisítéssel a bírósági eljárás újra kezdetét venné, így a per csak tovább húzódná {3113/2016. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [18]}.

- [31] A fentiek alapján az indítvány nem tartalmaz olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [32] 3. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben nem merült fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. és 29. §-aiban foglaltaknak nem felelt meg. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2019. március 12.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1047/2018.

